

Hrochovy slasti a strasti

Mgr. Markéta Pézlová, ZŠ Vrané nad Vltavou

Název lekce/téma	Hrochovy slasti a strasti
Cílová skupina	1. ročník
Potřebný čas	90 min
Kde lekce proběhne?	Ve třídě
Cíle lekce – tematické / obsahové	Žáci si prakticky ověří zákon přitažlivosti.
Cíle lekce - metody BOV - na jaké kroky BOV se zaměřím?	Žáci pracují s textem <i>Hrochovy slasti a strasti</i> . Vyhledávají výzkumné otázky a způsoby řešení, samy jednoduché výzkumné otázky formulují a navrhnou postupy řešení. Ve skupině provádějí jednoduché pokusy, jejichž výsledky zaznamenávají do tabulky.

Omyl **čas 5 min**

Cíl aktivity: Žáci kladou otázky	Kritéria dosažení cílů: - .....
Popis aktivity: <p>Při příchodu do třídy mi z ruky „omylem“ upadnou některé z pomůcek pro další práci. Doprovodím krátkým slovním komentářem: „Jééé, teď mi to všechno spadlo na zem!“ a dále „Na zem – kam jinam by to také mělo padat! Ale jak to, že všechno padá vždycky na zem?“ Vyslovenou otázku zapíšu na tabuli a ptám se dětí, zda je také někdy napadne podobná otázka. Jejich nápady (zatím bez komentáře) také zapisuji na tabuli.</p> <p>Pomůcky: tabule</p>	Poznámky:

Text **čas 15 min**

Cíl aktivity: Žáci přemýšlí o tématu	Kritéria dosažení cílů: -
--	-------------------------------------

<p>Popis:</p> <p>„Jednu takovou zapeklitou otázku se pokouší vyřešit také hrdinové příběhu, který si přečteme. Jsou to (postupně větším na tabuli obrázky, děti jmenují HROCH, PAKŮŇ A OPICE).“ Názvy zvířat zapíší na tabuli pod obrázky. Obrázek opice je vložen v obálce pouze s prostřihem pro hlavu opice. Ptám se, jaký je hroch (šedivý, tlustý....). Obrázek opice vytáhnu z obálky, děti popisují, jak vypadá (má plášť, namalovanou pusou...), kde asi je (v laboratoři...), co tam asi dělá .....</p> <p>Děti se přesunou na koberec, kde jim začnu předčítat text <i>Hrochovy slasti a strasti</i> až po str. 12, ř.5. Pakoňova otázka: Proč hroch ve vodě neklesne ke dnu? je předem napsaná na flipu, který postupně odkrývám a děti z něho čtou nahlas.</p> <p>Pokračujeme v předčítání až do str. 12, ř. 14. Na flipu odkryjeme další část, kterou děti přečtou nahlas (Uděláme pokus. Hodíme do vody tenhle kámen.).</p> <p>Ve dvojicích si děti řeknou, co si myslí, že se s kamenem stane.</p> <p>Pokračujeme v předčítání do str. 12, ř. 20. Odkryjeme další část, kterou děti přečtou nahlas (Nevyplaval.). Zvednutím ruky děti oznámí, zda tipovaly správně nebo špatně.</p> <p>Pokračujeme v předčítání textu do str. 13, ř. 4. Odkryjeme další část textu, který děti nahlas přečtou (Necháme hrocha sníst kámen a uvidíme, jestli potom ještě bude plavat na hladině!). Opět si ve dvojici sdělí, jak si myslí, že pokus dopadne.</p> <p>Pokračujeme v předčítání až do str. 14, ř. 28. Odkryjeme další část textu, který děti přečtou nahlas (Hroch způsobil, že kámen neklesl na dno. Kámen nezpůsobil, že by na dno klesl hroch.). Zvednutím ruky opět oznámí, zda tipovaly správně.</p> <p>Nyní již dočteme zbytek ukázky (až po str. 16, ř. 23 –<i>Musíme najít něco, u čeho by šlo měnit velikost a váhu.</i>)</p> <p>Pomůcky: text <i>Hrochovy slasti a strasti</i> (in M. Baňková: Straka v říši entropie), připravený flip</p>	<p>Poznámky lektora</p>
--	--------------------------------

<p>Pokus čas 10 min</p>	
<p>Cíl aktivity: Žáci zkouší experimentovat</p>	<p>Kritéria dosažení cílů: -</p>

<p>Popis:</p> <p>Každá dvojice dostane misku/lavórek a špalíček modelíny. Předvedu, že špalíček modelíny v misce klesne ke dnu. Děti si také do mističek napustí vodu a pokouší se z plastelíny vymodelovat tvar, který by na vodě plaval (z plastelíny je třeba vytvořit mističku).</p> <p>Dvojcím, které budou rychle hotové, přidáme ještě přiměřeně velký kámen a musí uzpůsobit svůj model tak, aby unesl i kámen.</p> <p>Pomůcky: misky/lavórky a špalíčky modelíny, voda, kameny</p>	<p>Poznámky lektora</p>
--	--------------------------------

Výzkumná otázka	čas 5 min
------------------------	------------------

<p>Cíl aktivity:</p> <p>Žáci přemýšlí znovu o otázkách, vybírají výzkumnou</p>	<p>Kritéria dosažení cílů:</p> <p>-</p>
<p>Popis:</p> <p>Připomeneme, že na tabuli jsou otázky, které žáci formulovali sami. Děti formulují další otázky – ptají se co plave po vodě a co podle nich přitahuje magnet. Necháme žáky formulovat konkrétní výzkumnou otázku.</p> <p>Pomůcky: tabulku pro pokusy</p>	<p>Poznámky lektora</p> <p>Pro formulování výzkumné otázky ukážeme žákům pomůcky připravené na pokusy.</p>

Jak na to	čas 10 min
------------------	-------------------

<p>Cíl aktivity:</p> <p>Žáci formulují hypotézu a plánují pokus</p>	<p>Kritéria dosažení cílů:</p> <p>-</p>
<p>Popis:</p> <p>Žáci si zkusí na výzkumnou otázku sami odpovědět. Dále společně na flipu vyhledáme, jakým způsobem hledali pakůň a opice odpověď, jaké pokusy prováděli. Opět se vrátíme k výzkumným otázkám dětí a necháme děti navrhnout, jak by danou otázku samy řešily (jaké pokusy by zvolily ...).</p> <p>Pomůcky: flip, tabule, tabulku pro pokusy</p>	<p>Poznámky lektora</p>

Pokusy	čas 20 min
---------------	-------------------

<p>Cíl aktivity:</p> <p>Žáci provádí pokus, formulují závěry a vrací se k hypotéze</p>	<p>Kritéria dosažení cílů:</p> <p>-</p>
---	--

<p>Popis:</p> <p>Vždy dvě dvojice se spojí ve čtveřici. Následuje skupinová práce. Každá skupina dostane sadu pomůcek a samostatně provádí pokusy. Výsledky zaznamenávají do připravené tabulky. Dvě skupiny zkoumají co je přitahováno magnetem (z připravených předmětů: klíč, guma, kovová lžička, dřevěná kostka, mince, sponka do vlasů), druhé dvě, co plave ve vodě (z připravených předmětů: pingpongový míček, kaštan, dřevěná kostka, vaječná skořápka, korková zátka). Skupiny zapíší závěry – co magnet přitahuje / co plave na vodě? Vráti se ke své hypotéze – mysleli si, že to bude tak, jak to doopravdy bylo?</p> <p>Pomůcky: magnet, klíč, guma, kovová lžička, dřevěná kostka, mince, sponka do vlasů, pingpongový míček, kaštan, dřevěná kostka, vaječná skořápka, korková zátka</p>	<p>Poznámky lektora</p> <p>Každá skupina má pět různých předmětů, další dva si volí sama.</p>
---	--

Prezentace **čas 15 min**

<p>Cíl aktivity:</p> <p>Žáci prezentují svou práci.</p>	<p>Kritéria dosažení cílů:</p> <p>-</p>
<p>Popis:</p> <p>Po dokončení práce si skupiny připraví ústní prezentaci. Všechny skupiny prezentují svou práci. Řeknou, jakou otázku si položily, co při pokusech zjistily.</p> <p>Pomůcky:</p>	<p>Poznámky lektora</p>

Souvislosti a další otázky **čas 10 min**

<p>Cíl aktivity: Hledání</p> <p>Žáci hledají souvislosti k tématu a kladou další otázky</p>	<p>Kritéria dosažení cílů:</p> <p>-</p>
<p>Popis:</p> <p>Ptejte se, které předměty, které děti znají ze svého života plavou na vodě (loď, nafukovací matrace..). K čemu jsou tyhle předměty důležité? Ptejte se, co je ještě k tématu děti zajímá? Motivujete je, aby po odpovědích doma pátrali.</p> <p>Pomůcky:</p>	<p>Poznámky lektora</p>